

Datum
2022-06-07
Adress
Lugna gatan 82
Diarienummer
FSKF-2022-1492

Yttrande

Till
Stadskontoret

Förslag till yttrande över Motion av Nima Gholam Ali Pour (SD) om att upprätta policy för samverkan mellan hem och skola STK-2022-112

Förskolenämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Förskolenämnden anser att samverkan med förskola och hem är av mycket stor vikt för det enskilda barnet, men anser sammanfattningsvis att den tydliga lagstiftning som finns på området och som verksamheterna måste följa, samt förskoleförvaltningens interna rutin för trygghet och säkerhet förskola som är framtagen är tillräcklig. Mot denna bakgrund föreslår förskolenämnden kommunfullmäktige att avslå motionen.

Yttrande

Förskolenämnden anser inte att behov finns av att ta fram en policy som rör samverkan mellan skolan och hemmet. Den lagstiftning som finns i skollagen men också i förskolans läroplan som berör områdena samverkan med hemmet är tillräcklig.

Lagstiftningen är tydlig och omfattande på området. Bland annat ska personalen fortlöpande föra samtal med barnets vårdnadshavare om barnets utveckling, och erbjuda utvecklingssamtal en gång om året. Vid varje förskoleenhet ska det enligt skollagen finnas ett eller flera forum för samråd med vårdnadshavare. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för förskoleverksamheten och som kan ha betydelse för barnen och vårdnadshavarna. Inom ramen för ett eller flera sådana forum ska barnen och vårdnadshavarna informeras om förslag till beslut i sådana frågor som ska behandlas där och ges tillfälle att komma med synpunkter innan beslut fattas. Läroplanen för förskola innehåller också flertalet bestämmelser om samverkan med hemmet, bland annat avseende att arbetslaget ska ta ansvar för att utveckla en tillitsfull relation mellan förskolan och hemmet, föra fortlöpande samtal med barns vårdnadshavare om barnets trivsel, utveckling och lärande, och hålla sig informerade om barns personliga omständigheter med respekt för barnens integritet. Rektor har ett särskilt ansvar för att utveckla formerna för samarbete mellan förskolan och vårdnadshavare och informera dem om förskolans mål. Lagstiftningen är därmed tydlig med att samverkan med hemmet är något som flertalet av de anställda i förskolan ska arbeta med

och vidta åtgärder kring och inget som är frivilligt för var och en att bestämma om de vill göra eller ej. Det rör dels den dagliga kontakten med vårdnadshavare, men också årliga utvecklingssamtal.

I motionen uttrycks att det i policyn ska finnas utrymme för lokala tillägg. Lagstiftningen är utformad så att rektor beslutar om sin inre organisation och ska utveckla formerna för samarbetet mellan förskolan och hemmet, därmed finns redan idag möjligheten att till viss del forma arbetet med samverkan utifrån förutsättningarna i den enskilda verksamheten.

Utöver den lagstiftning som finns har förskolenämnden inom ramen för förvaltningens eget framtagna material ”Trygg och säker förskola” en särskild rutin för samverkan med hemmet vid incidenter på förskolan. Av dessa framgår att om något särskilt har hänt barnet under dagen ska förskolan informera vårdnadshavarna om detta vid hämtning. Om det inte går att informera vårdnadshavarna vid hämtning ska förskolan ringa till någon av vårdnadshavarna samma dag. När inte vårdnadshavarna per telefon ska förskolan be dem ringa tillbaka.

Förskolenämnden instämmer med motionären gällande att samverkan med förskola och hem är mycket stor vikt för den enskilda barnet, men anser sammanfattningsvis att den tydliga lagstiftning som finns på området och som verksamheterna och personalen måste följa, samt den rutin för information vid incidenter som är framtagen i materialet ”Trygg och säker förskola” är tillräcklig. Mot denna bakgrund föreslår förskolenämnden kommunfullmäktige att avslå motionen.

Rättslig reglering

Skollagen

Av 1 kap. 10 § skollagen framgår att i all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Av 2 kap 10 § skollagen följer att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Enligt 3 kap. 4 § skollagen ska vårdnadshavare för ett barn i förskolan fortlöpande informeras om barnets utveckling.

Enligt 4 kap. 12 § skollagen ska vårdnadshavare för barn i förskolan erbjudas möjlighet till inflytande över utbildningen. Vid varje förskoleenhet ska det enligt 4 kap. 13 § skollagen finnas ett eller flera forum för samråd med vårdnadshavare. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för förskoleverksamheten och som kan ha betydelse för barnen och

vårdnadshavarna. Inom ramen för ett eller flera sådana forum som avses i första stycket ska barnen och vårdnadshavarna informeras om förslag till beslut i sådana frågor som ska behandlas där och ges tillfälle att komma med synpunkter innan beslut fattas. Rektorn ansvarar för att det finns forum för samråd enligt första stycket och för att informations- och samrådsskyldigheten enligt andra stycket fullgörs.

Av förarbete till skollagen framgår att det ska finnas ett aktivt och systematiskt arbete med barns och vårdnadshavares inflytande. Det kan inte lämnas öppet för en förskola att välja om man vill arbeta med inflytandefrågor eller inte. Därför måste det finnas en lokalt beslutad planering för hur man vill arbeta med att utveckla informationen samt möjligheten för barn och vårdnadshavare att vara delaktiga och kunna påverka. Ett forum för samråd ska ha två huvuduppgifter. Det ena är att vara en arena där barn och vårdnadshavare kan föra fram förslag och synpunkter i olika frågor. Den andra huvuduppgiften är att ge information om kommande beslut i frågor som är av intresse för de grupper som är representerade i ett forum för samråd. På så vis ges dessa en möjlighet att påverka besluten i så god tid och sådan ordning att det innebär en reell möjlighet för inflytande (prop. 2009/10:165 s. 314).

När det gäller inflytande i förskolan är det naturligt att vårdnadshavarna företräder sina barn i dialogen med förskolans ledning och personal. Samtidigt är det ett självklart inslag i det dagliga arbetet på förskolan att personalen låter barnen uttrycka sina åsikter och på andra sätt få ett inflytande över verksamheten. Delaktighet är en grundförutsättning för barns möjlighet att föra sin egen talan och påverka skeenden i förskolan. Det är viktigt att personalen i förskolan uppmuntrar och stödjer barns delaktighet och inflytande. De vuxnas förhållningssätt är avgörande och det krävs att personalen har en medvetenhet om hur barn kan involveras. Att arbeta aktivt med barns delaktighet och inflytande innebär att vara lyhörd och visa respekt för när barn uttrycker sin vilja i vardagliga situationer. Personalen kan med stöd av kontinuerliga observationer, samtal och dokumentation av såväl enskilda barn som barngruppen ta reda på vilka intentioner, behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för. För att göra de yngsta barnen delaktiga handlar det om ett samspel, där de vuxna tolkar barns agerande och kroppsliga uttryck. Informationen är betydelsefull för planeringen av den pedagogiska verksamheten och utformningen av miljön. (prop. 2009/10:165 s. 315).

Av 8 kap. 11 § skollagen framgår att personalen fortlöpande ska föra samtal med barnets vårdnadshavare om barnets utveckling. Vidare framgår att minst en gång varje år ska personalen och barnets vårdnadshavare genomföra ett samtal om barnets utveckling och lärande (utvecklingssamtal). Förskollärare har det övergripande ansvaret för utvecklingssamtalet.

I förarbetena till bestämmelsen i skollagen anges att vem som genomför utvecklingssamtalet avgörs på varje förskola. Det är möjligt att den i personalgruppen som har ett särskilt ansvar för barnet eller den person som känner barnet bäst, oavsett yrkeskategori, genomför utvecklingssamtalet även om förskolechefen har det övergripande ansvaret för

utvecklingssamtalets innehåll och genomförande (...). Utvecklingssamtalet bör vara ett samtal som bygger på en bred och nyanserad bild av barnets utveckling och lärande, om barnet trivs, har roligt och fungerar socialt och på vilket sätt verksamheten bidrar till detta. Barnets utveckling bör sättas i ett vitt pedagogiskt och socialt sammanhang utifrån samspelet med andra barn och vuxna där barnet inte jämförs med någon annan än sig själv och inte heller utifrån fastställda normer. (prop. 2009/10:165 sid. 353.)

Läroplanen för förskolan, Lpfö 18

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen.

Av riktlinjerna framgår att förskolläraren ansvarar för att

- utvecklingssamtalets innehåll, utformning och genomförande överensstämmer med de nationella målen, och
- vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga i utvärderingen av utbildningen.
- hålla sig informerade om barns personliga omständigheter med respekt för barnens integritet.

Arbetslaget ska

- ta ansvar för att utveckla en tillitsfull relation mellan förskolan och hemmen,
- vara tydliga i fråga om mål och innehåll i utbildningen för att skapa förutsättningar för barns och vårdnadshavares möjligheter till inflytande,
- föra fortlöpande samtal med barns vårdnadshavare om barnets trivsel, utveckling och lärande samt genomföra utvecklingssamtal, och
- hålla sig informerade om barns personliga omständigheter med respekt för barnens integritet.

Rektorn har ett särskilt ansvar för att

- genomföra det systematiska kvalitetsarbetet under medverkan av förskollärare, barnskötare och övrig personal samt säkerställa att barnens vårdnadshavare ges möjlighet att delta i kvalitetsarbetet
- varje barn tillsammans med vårdnadshavare ges en god introduktion i förskolan
- utveckla formerna för samarbete mellan förskolan och vårdnadshavare och informera dem om förskolans mål och sätt att arbeta.

Ordförande

.....
Rose-Marie Carlsson (S)
.....

Nämndsekreterare

.....
Louise Säfström
.....

